

1. Obiekt :

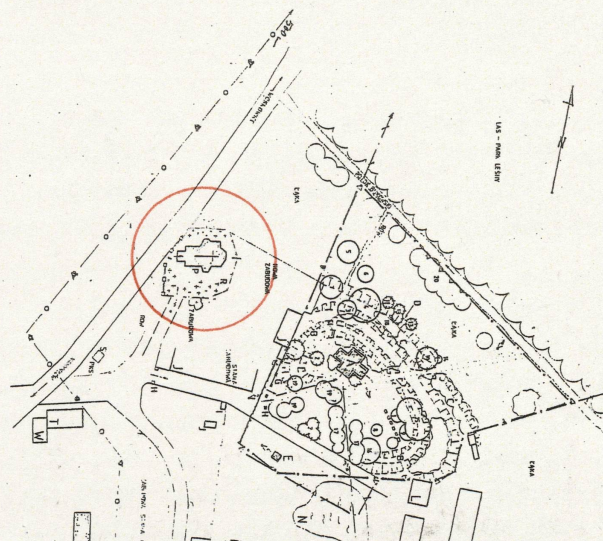
KOŚCIÓŁ FILIALNY P.W. ŚW. JAKUBA STARSZEGO

2. Czas powstania, przebudów :
obecny zbudowany w XVII
w. (kaplice), rozbudowany i
przebudowany w r. 1786 – 7

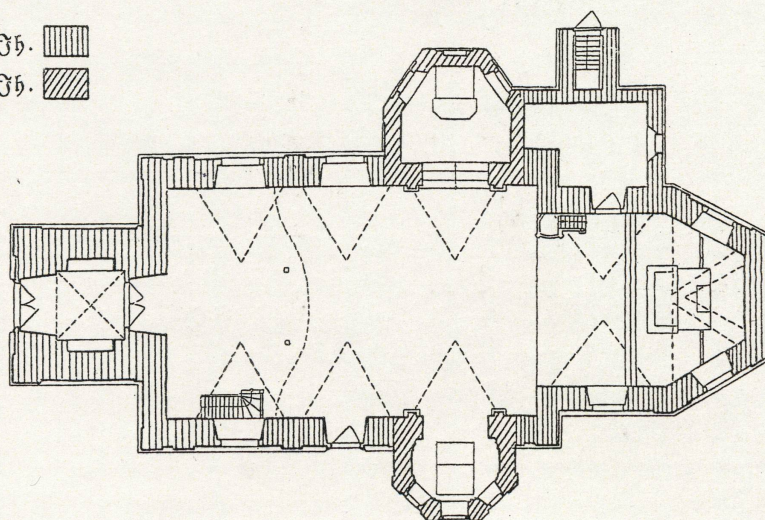
3. Miejscowość :

Bukowa Śląska

11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty :

18. Śb.
17. Śb.

4. Adres :

Bukowa

Działka nr 298

nr hipoteczny :

5. Przynależność administracyjna :

województwo : **opolskie**

gmina : **Namysłów – loco**

6. Poprzednie nazwy miejscowości :

1288 r. – Buchwaldisdorf

1300 r. – Bogophalowo

1400 r. – Buchwald

do 1945 Buchelsdorf

od 1945 Bukowa Śląska

7. Przynależność administracyjna przed 1999 r.

Województwo : **opolskie**

8. Właściciel i jego adres :

parafia rzymsko – katolicka

św. Wawrzyńca w

Woskowicach Małych

ul. Kościelna 2

46 – 100 Namysłów

9. Użytkownik i jego adres :

j.w

10. Rejestr zabytków :

Nr : **1102 / 66**

Data : **4.02.1966 r.**

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu :

Bukowa, wieś średniowieczna, o której pierwsza wzmianka pojawia się w dokumencie z 1288 roku. W dokumencie z 1299 wymienia się sołtysa Goswina z Buchwaldisdorf (Schlesisches Urkundenbuch 5). Wiadomo też, że około 1300 właścicielem wsi był niejaki Lutko (Liber fundationis....B 237); zaś sołtysem (lub też wójtem) w roku 1309 był Henryk.

Kościół w Bukowej po raz pierwszy źródłowo wspomniany pośrednio w roku 1326 - wzmianka o proboszczu Piotrze. W dokumencie z roku 1400 określa się świątynię jako „kościół parafialny we wsi Buchwalda” (in Dorfe Buchwaldis) oraz wymienia proboszcza Zanisiusa. Po raz kolejny kościół pojawia się w źródłach w dokumencie z 1421 roku - pośrednio, poprzez wymienienie w nim osoby Nikłosa Grundela, proboszcza w Buchelsdorf. Od XV wieku w kościele figura św. Jakuba St. W czasach nowożytnych kościół jako filia Głuszyny. Przyjął reformację po pokoju augsburskim z 1555 r., gwarantującym równouprawnienie ewangelików na terenie Rzeszy; wtedy też stał się filią Kowalowiec. Wprowadzenie reformacji i duchownych ewangelickich odbyło się pod patronatem rodu Kotulińskich, XVI-wiecznych właścicieli Bukowej. Usunięto wtedy z kościoła min obraz św. Jakuba słynący cudami. W 1654 kościół zrekatolicyzowany. Od 1660 filią Woskowic. Po sprzedaży w r. 1663 Bukowej przez Adama v. Kotulińskiego, nowym nabywcą został katolicki szlachcic, baron Hans Wolf v Franckenberg (jego całopostaciowa płytac.d. wkładka nr 1

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrze, wyposażenie, instalacje) :

SYTUACJA : kościół usytuowany w północnej części wsi, na jej skraju (główna zabudowa zorientowana równoleżnikowo), przy drodze - po wschodniej stronie przecinającej wieś poprzecznie szosy (droga krajowa nr 39 Namysłów – Kępno). Położony pośrodku niewielkiego cmentarza, oddzielonego od szosy ogrodzeniem z metalowych segmentów z wycinanej ozdobnie blachy, pomiędzy starszymi, murowanymi z cegły słupkami, na podmurówce. Z boków i z tyłu także segmenty ze słupkami metalowymi ; od strony południowej na cmentarzu wysoka zieleń. Kościół wraz z cmentarzem zlokalizowane niedaleko dawnego zespołu „pałacu na wodzie” Achatiusa von Näfe (renesansowa rezydencja, dwór z lat 1585-88 na wcześniejszym, zapewne późnogotyckim zrębie, otoczony umocnieniami bastionowymi i nawodnionymi fosami, od 1945 roku w ruinie). Od pd.-wschodu sąsiadują z kościołem XIX-wieczne budynki folwarczne, będące niegdyś częścią założenia pałacowo-parkowego, obecnie wtórnie podzielone, na ogół przekształcone, o charakterze mieszkalno-gospodarczym. Zarośnięta samosiejkami i zielenią ruina dworu znajduje się w zdziczałym parku usytuowanym na wschód od kościoła. Jedynym rozpoznawalnym elementem kompozycji parkowej jest aleja prowadząca do dawnego dworu narysów bastionów i wyschnięte zagłębienia fos.

MATERIAŁ : w cokołach i dolnych partiach murów ceglanych - wtrącenia z kamienia polnego. Mury obwodowe z cegły nowożytniej, strychowanej, na zaprawie wapiennej ; otynkowane zaprawą cementowo-wapienną o zróżnicowanych fakturach. Stolarka okienna drewniana ; drzwiowa drewniana, po części metalowa. Część portali kamiennych, reszta murowana, z detalem ciągnionym, wykonanym w tynku. Pokrycie dachów dachówką ceramiczną karpiówką ; od wewnątrz krycie na zaprawę wapienną. Dach pobity blachą ocynkowaną, pomalowaną farbą olejną. Ściany wewnątrz tynkowane, malowane. Sklepienia ceglane, tynkowane, malowane. Posadzki kamienne Drewniana empora muzyczna, także schody na nią. Łoża kolatorska nakryta drewnianym stropem, schody na nią drewniane. Drewniane więźby dachowe oraz hełmu wieży. Metalowe kraty okienne, okucia nieliczne zachowanych starych drzwi (w większości wymienione po 2000 r.), dzwon na wieży, zwieńczenie hełmu z mosiężną kulą i krzyżem, także krzyż nad wschodnim szczytem nawy.

Schody : w nawie drewniane, zabiegowe, z deską policzkową i ozdobną balustradą - prowadzące na empore muzyczną. Do kaplicy północnej z nawy kamienne stopnie, pokonujące różnicę poziomów. Podobnie w prezbiterium, w strefie ołtarzowej. Drewniane schody jednobiegowe, prowadzące z zewnętrznej przybudówki północnej do łoża kolatorskiej nad zakrystią. Drewniane w wieży, drabiniaste, jednobiegowe, prowadzące również na strych.

Posadzki, podłogi : w nawie, kaplicach bocznych i prezbiterium płytki kamienne, kwadratowe, w układzie prostym, pasowym. Podłogi drewniane, deskowe w łożu kolatorskiej i na emporze muzycznej. Podobnie w wieży – na stropach kondygnacji wieżowych podłogi z desek.

Otwory : okienne prostokątne zamknięte półkoliście w nawie i prezbiterium oraz obniżone – o wykroju typu termalnego w kaplicach bocznych (od środka zablokowane nad portalami wejściowymi do kaplic). Otwory okienne z wewnętrznymi gładziami, ze stromymi poszurami parapetów, górą miękko zaokrąglone. W kaplicy pd. gzymsy podsklepienne przechodzą na wewnętrzne gładzie okien. W otworach okna drewniane, jednoramowe, z ozdobnymi szprosami neogotyckimi imitującymi maswerki. W oknach doświetlających..... c.d. wkładka nr 1

7. Miejscowość : BUKOWA ŚLĄSKA	8. Obiekt (nazwa jak w karcie) : KOŚCIÓŁ FILIALNY PW. ŚW. JAKUBA STARSZEGO	9. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) : Cd. historii i opisu kościoła
--	--	--

C.d. pktu 12 : nagrobna przechowywana jest w kościele. Von Franckenbergowie zainicjowali w Bukowej akcję kontrreformacyjną poprzez przebudowę kościoła – od czasów średniowiecza drewnianego. Katolicki miał być bardziej reprezentacyjny, a więc murowany z cegły. Podczas wizytacji biskupa Karola Franciszka Neandra w roku 1666 odnotowano, iż północna kaplica przy kościele (zapewne wciąż drewnianym) była murowana i miała wezwanie maryjne. Wg. tegoż źródła także zakrystia była już w roku 1666 wymurowana i sklepiona. Franckenbergowie działali w kierunku przywrócenia kultu św. Jakuba, min. fundując w 1687 poświęcony mu ołtarz w południowej kaplicy pod tymże wezwaniem, którą także polecili wymurować. Na rycinie F.B. Wernera z 2 poł. XVIII w. posiada ona hełm baniasty z latarnią. W wieku XVIII nastąpiła dalsza rozbudowa kościoła – do formy obecnej. 1786-7 archidiakon katedry wrocławskiej, prałat von Strachwitz ufundował nową świątynię murowaną, włączając do niej starsze o stulecie kaplice usytuowane na osi północ.-południe. Od połowy XIX wieku wiś należy do rodziny von Willert. Kościół odnawiany 1848 (pokrycie dachu). Po usunięciu w 1864 zniszczonego hełmu barokowego, w roku 1869 nastąpiło podwyższenie wieży wraz z nowym hełmem ; w tymże czasie wykonano maswerki okienne ; w 1874 otynkowanie wewnątrz. Kościół w stylu barokowym. Niezniszczony w czasie działań wojennych, lecz po 1945 wewnątrz zdewastowany. W 1958 nastąpiła ogólna restauracja świątyni wraz z wykonaniem zabiegów przeciwwilgociowych ; w chwili obecnej konieczne jest dokończenie remontu ; pilnej konserwacji wymaga rzeźbiarskie wyposażenie.

C.d. pktu 13 : empore zachodnią – nowsze witraże. Otwory drzwiowe ; prostokątne, z zewnątrz niektóre ujęte kamiennymi portalami (wejście boczne do nawy, wejście do zakrystii), od wewnątrz w niszach zamkniętych odcinkowo. W nich drewniane drzwi płycinowe, jedno lub dwuskrzydłowe. Otwór drzwiowy do zakrystii prostokątny, obramiony kamiennym portalem ; w nim drzwi jednoskrzydłowe metalowe, okute metalowymi taśmami.

KONSTRUKCJA : mury magistralne nawy i prezbiterium wymurowane w dolnych partiach z kamienia łamanego i polnego, z cokołem W zakrystii sklepienie na jedną cegłę w formie kolebki z lunetą. W nawie empora muzyczna o konstrukcji belkowej – belki poziome osadzone w gniazdach ścian, wsparte na słupach ; dostępna policzkowymi schodami zabiegowymi. Drewniana więźba dachowa nawy i prezbiterium, jętkowa o typie mieszanym ze stolcami leżącymi i jednym wieszakiem. Łączenie na kołki. Słupy środkowej ramy stolcowej wzmacniane z podwaliną metalowymi klamrami ciesielskimi. Dach zakrystii prosty, krokwiowy, z jętkami i zastrzałami. Pokrycie : ceramiczną dachówką karpiówką podwójnie w koronkę, na łątach, krycie na zaprawę.

RZUT : kościół orientowany. Wolnostojący. Nawa na rzucie prostokąta, z dostawioną osiowo od zachodu wieżą - kwadratową w rzucie, z wejściem głównym do kościoła zlokalizowanym w przyziemiu. We wschodniej części nawy, symetrycznie od strony północnej i południowej para kaplic zamkniętych trójbocznie. Kaplice podobne w gabarytach (północna nieco większa), otwarte na nawę. Posadzka kaplicy północnej posadowiona nieco wyżej, różnica poziomów między nią a nawą pokonana schodkami. Przy południowej kaplicy, na głównej osi nawy – boczne wejście do kościoła. W części zachodniej nawy drewniana empora o falistym zarysie balustrady, wsparta na słupach ; dostępna schodami od strony pd. Prezbiterium przyległe osiowo do nawy, zamknięte trójbocznie. Od północy przylega do styku nawy, kaplicy bocznej i prezbiterium zakrystia na planie litery L, z dobudówką na planie prostokąta, w której schody.

BRYŁA : nawa jednokondygnacyjna, na cokole, nakryta dachem siodłowym, ze smukłymi trójkątnym szczytem zachodnim ; prezbiterium na cokole, nakryte dachem trzyspadowym z krótką kalenicą. Od zachodu do korpusu nawowego przylega sześciokondygnacyjna wieża, nakryta ostrosłupowym smukłym hełmem. Kalenica dachu prezbiterium dość mocno niższa od kalenicy nawy. Z boków, od południa i północy do nawy przylega para jednokondygnacyjnych kaplic, nakrytych dachami trójspadkowymi. Do prezbiterium i zarazem do nawy wraz z północną kaplicą dostawiony niski, dwukondygnacyjny blok mieszczący na parterze zakrystię, na pięterku łóżę kolatorską ; całość nakryta dachem pulpitowym. Do przybudówki dostawiony przedsionek, również nakryty daszkiem pulpitowym.

ELEWACJE :

POŁUDNIOWA, złożona z elewacji wieży, nawy z kaplicą i prezbiterium. **Wieża** jednoosiowa, sześciokondygnacyjna, dość smukła ; o nieregularnych podziałach poziomych gzymsami międzykondygnacyjnymi – przyziemie niższe, wydzielone masywnym gzymsem, potem podział co dwie kondygnacje, wreszcie ostatnia kondygnacja, najniższa. Wydzielona przez cienki, prosty gzyms kordonowy, opięta w narożnikach uproszczonymi pseudopilastrami. Na cokole, artykułowana podziałem ramowym, różnicującym faktury tynków. Gzymsy dość masywne, uskokowe, nakryte od góry dachówką ; gzyms nad trzecią kondygnacją stanowi przedłużenie gzymsu koronującego nawy i prezbiterium. Otwory okien zamknięte półkoliście, o nieznacznie różniących się proporcjach, ujęte szerokimi profilowanymi opaskami ; w nich. drewniane żaluzje. Gzyms koronujący wieżę wydatny, bogato profilowany, z uskokami. Hełm w kształcie smukłego ostrosłupa o podstawie sześciobocznej, z załamanymi dolnymi partiami połąci o niewielkim spadku. Zwieńczony iglicą z kulą i chorągiewką. **Nawa** : trzyosiowa, na cokole, z podziałem ramowym, flankowana w skrajnych partiach elewacji zdwojonymi lizenami ram. Przepruta dużymi otworami okiennymi zamkniętymi półkoliście, w profilowanych opaskach. W nich okna drewniane o maswerkowych motywach i witraże. Na osi środkowej w przyziemiu boczne wejście do kościoła, prostokątne, z kamiennym portalem – uszakowym, z wewnętrznym fazowaniem od 1/3 wysokości. W trzeciej skrajnej osi wschodniej **kaplica** na cokole, zamknięta trójbocznie, z narożnikami opiętymi uproszczonymi pilastrami na cokołach, dźwigającymi ramę i gzyms koronujący. Nakryta dachem trzyspadowym o miękkich przejściach połąci. W skośnych ścianach kaplicy wąskie otwory okien zamkniętych półkoliście, z prostymi kratami ; we frontowej w górnej partii szerokie okno z półkolistym zamknięciem, wypełnione oknem z drewnianym maswerkiem. W nawie nad dachem kaplicy, na jej osi umieszczone okno termalne. Gzyms koronujący masywny, profilowany. **Prezbiterium** : krótkie, jednoprzęsłowe, zamknięte trójbocznie, na cokole, z podziałem ramowym i półkoliście zamkniętymi oknami. Gzyms koronujący jak w nawie – uskokowo profilowany. Trzyspadowy dach prezbiterium

WSCHODNIA : złożona z trójbocznego zamknięcia prezbiterium, bocznej elewacji kaplicy południowej, przybudówki z zakrystią i górnych kondygnacji wieży. **Zamknięcie prezbiterium** trzyosiowe, na cokole, z ramami akcentującymi narożniki, z oknami skośnych ścian, zamkniętymi półkoliście, w profilowanych opaskach. Nad trójspadowym dachem prezbiterium widoczny trójkątny szczyt korpusu nawowego – w „koci bieg.” **Boczna elewacja kaplicy południowej** z doświetlającym okienkiem – wysokim, wąskim, zamkniętym półkoliście. Przy prezbiterium od północy dwukondygnacyjna **przybudówka** mieszcząca na parterze zakrystię, na pięterku lożę kolatorską. Widoczna jej wschodnia jednoosiowa ściana – w przyziemiu okienko prostokątne zakrystii, na piętrze większe okno loży, w poddaszu okno strychowe zamknięte łukiem odcinkowym. W najwyższej kondygnacji **wieży** od strony wschodniej - blenda zamknięta półkoliście, w opasce o formie analogicznej jak wokół okien.

PÓŁNOCNA : złożona z prezbiterium z zakrystią i lożą, nawy z kaplicą boczną oraz wieży. **Prezbiterium** - jak od strony południowej, z tą różnicą, że do jego bocznej ściany przylega piętrowa **przybudówka** z dachem pulpitowym, sięgająca aż do bocznej kaplicy nawy. Na głównej osi przybudówki niewielki parterowy aneks również nakryty dachem pulpitowym (mieści on schody do loży kolatorskiej). **Nawa** : o artykulacji ramowej analogicznej jak od południa, dwuosiowa (trzecia z osi nakryta kaplicą boczną). Kaplica boczna północna – o formie analogicznej jak południowa, nieco większa w gabarytach, o odmiennym rozwiązaniu okien – umieszczonych na jednym poziomie krótkich, szerokich, zamkniętych półkoliście. **Wieża** : o artykulacji identycznej jak od południa.

ZACHODNIA : jednoosiowa wieża, o artykulacji niemal identycznej jak elewacje południowa i północna. Różnicę stanowi otwór głównego wejścia do kościoła – prostokątny, w kamiennym portalowym obramieniu z uszami. W otworze wejściowym drzwi dwuskrzydłowe ramowo-klepkowe. W ostatniej kondygnacji wieży okno zablokowane – blenda w kształcie szerokiego, niskiego okna zamkniętego półkoliście. Smukłą wieżę flankują z boków fragmenty korpusu nawowego oraz dwa półszczyty wtopione w tylną ścianę wieży.

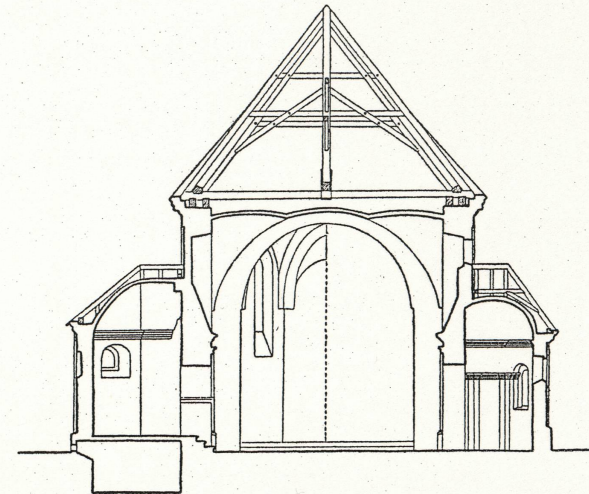
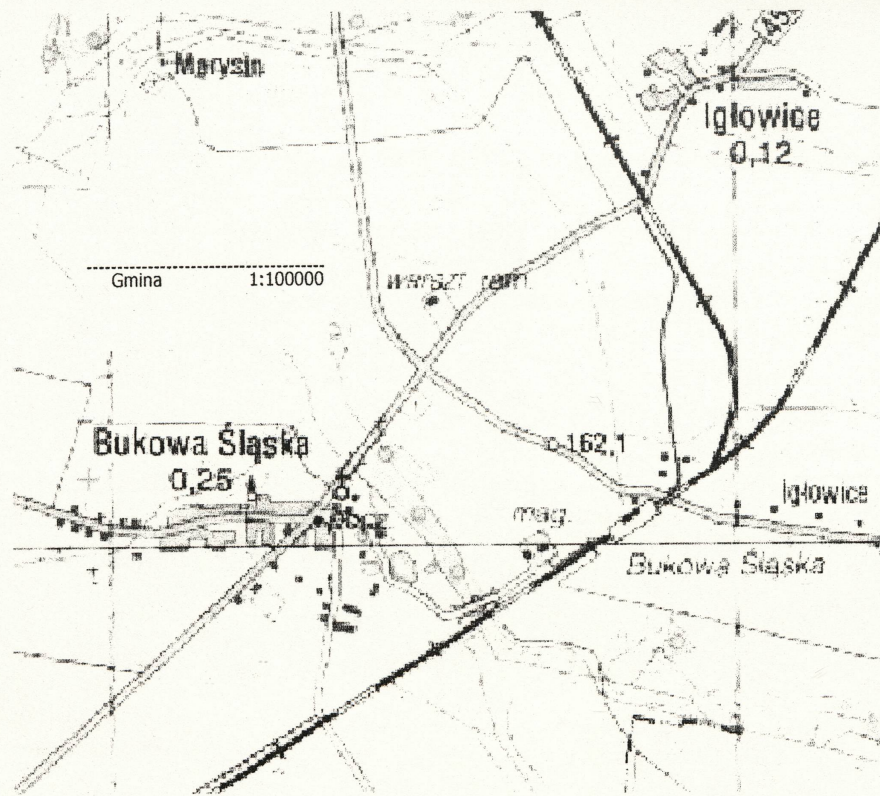
7.Miejscowość : B U K O W A Ś L Ą S K A	8.Objekt (nazwa jak w karcie) : KOŚCIÓŁ FILIALNY PW. ŚW. JAKUBA STARSZEGO	9.Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) : Cd. opisu kościoła, rzut pionowy
---	--	---

WNETRZA :

Kwadratowa wieża od zachodu, z wejściem głównym do kościoła ; w jej przyziemiu kruchta sklepiona kolebkowo-krzyżowo ; posadzka kamienna, w ścianie północnej nisza zamknięta łukiem odcinkowym. Nawa trójprzęsłowa, nakryta sklepieniem kolebkowymi z lunetami ; posadzka kamienna, nawa doświetlona parą silnie rozglifionych od wewnątrz okien od południa i parą okien od północy, dodatkowo częściowo zablokowanym oknem nad wejściem do kaplicy pd. W przeszle zachodnim nawy chór muzyczny z 2 poł. XVIII w., drewniany, nadwieszony, z parapetem wybrzuszonym w części środkowej. Przy wschodnim przeszle nawy dwie prostokątne kaplice zamknięte trójbocznie. Usytuowane od strony południowej i północnej, otwarte do nawy półkolistymi arkadami w profilowanych obramieniach, ujętych pilastrami dźwigającymi uproszczone belkowanie z tryglifami. Z kamiennymi posadzkami, przekryte sklepieniami : w kaplicy północnej kopulastym, w kaplicy południowej pozorną kopułą. Doświetlone okienkami umieszczonymi w ścianach bocznych (w kaplicy pd. również w ścianie ołtarzowej). Tęcza dzielącą nawę i prezbiterium wydatna, zamknięta półkoliście. Prezbiterium jednoprzęsłowe, nakryte kolebką z lunetami, doświetlone parą mocno rozglifionych okien od południa i jednym oknem od północy. W parterze od północy wejście do zakrystii ze starymi okutymi blachą drzwiami ; zakrystia nakryta kolebką z lunetami, doświetlona niewielkim okienkiem od wschodu. Nad zakrystią empora – loża kolatorska otwarta do prezbiterium arkadą zamkniętą półkoliście, w której drewniany balkon wysunięty półkoliście ku przodowi. Loża kolatorska dostępna zewnętrzną klatką schodową, w której strome drewniane jednobiegowe schody.

WYPOSAŻENIE :

Ołtarz główny neogotycki, z wykorzystaniem fragmentów figur barokowych ; rzeźb śś. Augustyna (?) Piotra, Franciszka i Alojzego (2 poł. XVII w.) ; śś. Józefa, Antoniego i dwu aniołów z 1 poł. XVIII w., w nim obraz Ostatniej Wieczerzy, barokowy, XVII/XVIII w. Tabernakulum o dekoracji akantowo-muszlowej ok. 1740. Ołtarz w kaplicy pn. barokowy z ok. 1660 z dekoracją chrząstkową i rzeźbą niezidentyfikowanego biskupa. W polu środkowym współczesny obraz NMP Niepokalanie Poczętej. Ołtarz w kaplicy pd. barokowy 1687, w nim figura św. Jakuba ST. Gotycka, koniec XIV w. Ambona późnobarokowa ok. 1730, z malowaną sceną spowiedzi św. Jana Nepomuka i płaskorzeźbą ze sceną zrzucenia z mostu - na parapecie oraz figurami aniołów i św. Jana Nepomuka na baldachimie. Chrzcielnica 1 poł. XVII w. Prospekt organowy ok. 1787. Z tegoż roku ławy. Konfesjonał zwieńczony figurą św. Jana Nepomuka. Z 1 poł. XVIII w. Skarbonka w kształcie kamiennego czworobocznego słupa, przechodzącego w 8-bok, 1691. Obraz NAIGRAWANIE , kopia barokowa z 1 poł., XIX w. obrazu gotyckiego z 1494. Stacje Drogi Krzyżowej z XVIII w. Rzeźby : 1) Anna Samotrzeć, k. XV w. gdzie ?? 2) Chrystus Zmartwychwstały, barokowa ; 3) MB z Dzieciątkiem, tronująca, o trad. gotyckich, zapewne wzorowania na figurze z Barda Śl. – 1 poł. XIX w. ; 4) Płyta nagrobna Jana Wolfganga v. Franckenberg (zm. 1683) barokowa, kamienna, z płaskorzeźbioną postacią rycerza i tablicą inskrypcyjną, ujętą dekoracją akantową. Kartusz z malowanym herbem fundatora kościoła v. Strachwitza, barokowy, 2 poł. XVIII w. Dawne nadproże portalu pochodzące z rozebranego dworu , kamienne 1585-8, z czterema płaskorzeźb, z 4 płaskorzeźbionymi kartuszami herbowymi. Lichtarz na paschał, rzeźbiony w kształcie klęczącego anioła, podtrzymującego róg obfitości ; barokowo-ludowy, XVIII w. Dwa świeczniki procesyjne z rzeźbami aniołków , koniec XVIII w. Ośmioramienny pajak mosiężny, ok. 1787

Buchelsdorf, kath. Kirche. Querschnitt 1:300

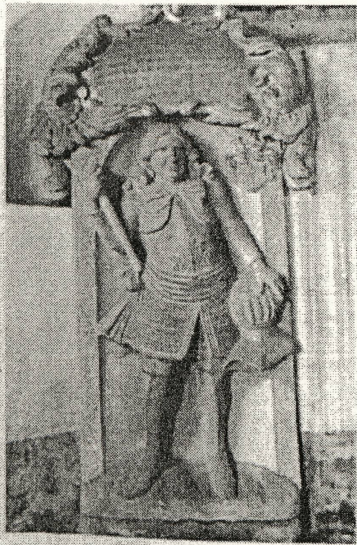

Abb. 103: Schloß zu Buchelsdorf. Zustand um 1769 (aus Werners Topographie)

Abb. 104: Buchelsdorf, kath. Kirche. Grabstein des Hans Wolfgang von Brandenberg von 1683. Abb. 105: Ausschnitt vom Brandenberg Grabstein 1683.

7. Miejscowość :

BUKOWA ŚLĄSKA

8. Obiekt (nazwa jak w karcie) :

KOŚCIÓŁ FILIALNY PW. ŚW. JAKUBA STARSZEGO

9. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) :

zdjęcia

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

ZAŁĄCZNIK NR 4.

7.Miejscowość :

BUKOWA ŚLĄSKA

8.Obiekt (nazwa jak w karcie) :

KOŚCIÓŁ FILIALNY PW. ŚW. JAKUBA STARSZEGO

9.Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) :

zdjęcia

7. Miejscowość :

BUKOWA ŚLĄSKA

8. Obiekt (nazwa jak w karcie) :

KOŚCIÓŁ FILIALNY PW. ŚW. JAKUBA STARSZEGO

9. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) :

zdjęcia

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

ZAŁĄCZNIK NR 6.

7. Miejsowość :

8. Obiekt (nazwa jak w karcie) :

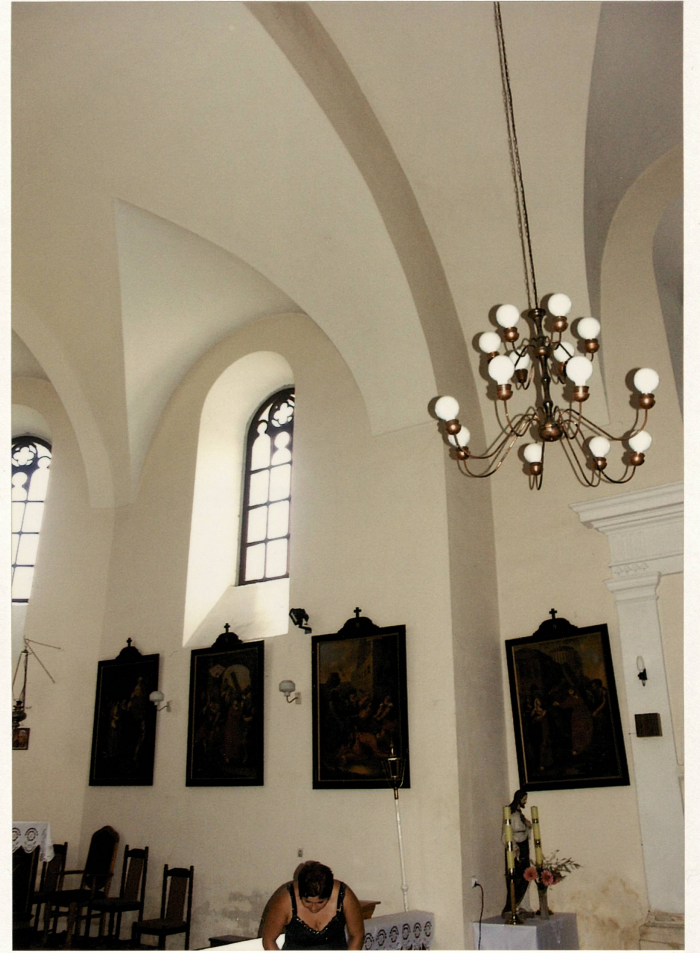
9. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) :

BUKOWA ŚLĄSKA

KOŚCIÓŁ FILIALNY PW. ŚW. JAKUBA STARSZEGO

zdjęcia

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTEKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

ZAŁĄCZNIK NR 7.

7.Miejscowość :

BUKOWA ŚLĄSKA

8.Obiekt (nazwa jak w karcie) :

KOŚCIÓŁ FILIALNY PW. ŚW. JAKUBA STARSZEGO

9.Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) :

zdjęcia

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

ZAŁĄCZNIK NR 8.

7.Miejscowość :

BUKOWA ŚLĄSKA

8.Obiekt (nazwa jak w karcie) :

KOŚCIÓŁ FILIALNY PW. ŚW. JAKUBA STARSZEGO

9.Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) :

zdjęcia

7.Miejscowość : BUKOWA ŚLĄSKA	8.Objekt (nazwa jak w karcie) : KOŚCIÓŁ FILIALNY PW. ŚW. JAKUBA STARSZEGO	9.Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) : podpisy do zdjęć
----------------------------------	--	---

1. plan orientacyjny 1 : 10 000 ;
2. rzut pionowy (repr. z katalogu Kurta Degena) ;
3. Epitafium Hansa Wolfganga von Franckenberga (zm. 1683) pana na Bukowej, w kaplicy północnej kościoła filialnego w Bukowej ;
4. renesansowy dwór w Bukowej wraz z pobliskim kościołem w XVIII wieku – rysunek Wernera w Topographia Silesiae ;
5. widok kościoła od południowego zachodu – wieża po remoncie ;
6. elewacja południowa kościoła ;
7. elewacja południowa, zbliżenie ;
8. detal – okno z neogotycką stolarką ;
9. ujęcie na kaplicę południową i część prezbiterium ;
10. okno nad kaplicą południową ;
11. zamknięcie prezbiterium, część elewacji północnej z zakrystią pomieszczeniem łoża kolatorskiej i klatką schodową do niej ;
12. elewacja północna – prezbiterium, nawa, kaplica Franckenbergów ;
13. całość elewacji północnej ;
14. wieża od zachodu – przyziemie ;
15. wnętrze – kruchta zachodnia (przyziemie wieży) ;
16. nawa z emporą muzyczną, widok w stronę zachodnią ;
17. wejście na emporę – schody, balustrada ;
18. konstrukcja empory, okienko doświetlające od północy ;
19. schody na emporę – zbliżenie ;
20. nawa, ściana południowa z bocznym wejściem ;
21. nawa, ściana północna ;
22. widok z empory na nawę – sklepienie ;
23. okno na emporze ;
24. nawa – portal kaplicy Franckenbergów ;
25. wnętrze kaplicy północnej (Franckenbergów) – ołtarz, epitafium Hansa Wolfganga von Franckenberg ;
26. sklepienie kaplicy ;
27. portal do kaplicy południowej, z gotycką figurą św. Jakuba ;
28. ołtarz w kaplicy ;
29. sklepienie kaplicy ;
30. prezbiterium – ołtarz główny, sklepienie ;
31. prezbiterium – balkon łoża kolatorskiej ;
32. prezbiterium ołtarz, ściana południowa ;
33. partia połączenia prezbiterium z nawą , widok ku południowi ;
34. okute drzwi do zakrystii ;
35. wnętrze zakrystii – sklepienie kolebkowe z lunetami ;
36. wieża – schody na strych i wyższe kondygnacje wieżowe ;
37. schody w wieży, strop ;
38. więźba dachowa nawy ;
39. stolec leżący nawy ;
40. więźba prezbiterium – konstrukcja trójbocznego zamknięcia ;
41. zbliżenie elementów wieżby ;
42. dzwon na wieży ;
43. konstrukcja helmu wieży

14. Kubatura :	15. Powierzchnia użytkowa :	16. Przeznaczenie pierwotne :	17. Użytkowanie obecne :
ok. 2000 m ³	416 m ²	sakralne	kościół filialny
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja : 1874 odnowienie kościoła, wyprawy wewnętrznych ścian ; Po 1945 zdewastowane wnętrze, kościół zaniedbany ; 1958 restauracja świątyni, naprawa tynków, odmalowanie, skucie zawilgoconych tynków przyziemia, montaż ceramicz – nych rurek Krapena, cementowa opaska wokół murów ; 2001 dokumentacja remontu elewacji inż. Z. Guzowskiego ; 2003 remont wieży wraz z nową kolorystyką wg. dokumenta – cji dr inż. P. Szkody (skucie tynków odparzonych, z pozosta – wieniem profilów architektonicznych jako świadków form, ich odtworzenie w technice tynków ciągnionych ; założenie tyn – ków renowacyjnych w partii cokołu, nowe tynki o zróżnico – wanych fakturach ; wykonanie drenażu, konserwacja i częś – ciowa wymiana stolarki , wymiana opierzeń blacharskich, nowa kolorystyka [syst. Caparol], oparta na badaniach straty – graficznych).		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) : Fundamenty zapewne w stanie dobrym, budowla stabilna ; nie stwierdza się osiadania, przesunięć. Mury obwodowe - bez większych spękań. Ściany korpusu nawowego i prezbiterium z tynkami skorodowanymi, spękanyymi – wymagają remontu. Tynki wewnętrzne w stanie dobrym. Sklepienia i stropy w stanie dość dobrym. Konstrukcja zachowanej wieży XIX-wiecznej w stanie zadowalającym. Pokrycie dachu w stanie miernym, dachówki skorodowane, rozwarstwione lokalnie nieuszczelne ; wymagają przełożenia lub lepiej - wymiany. Instalacje : odwodnieniowa, wodna, elektryczna - stan dobry.	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie : → remont dachu ; wzmocnienie wieży, wymiana elementów skorodowanych i zagrzybionych, wymiana pokrycia na dachówkę ceramiczną ; → dokończenie remontu elewacji rozpoczętego w 2003 roku i ograniczonego na razie tylko do wieży ; → nagląca, pilna konserwacja wyposażenia rzeźbiarskiego (gł. drewnianego) w kościele zwłaszcza przechowywane – go w loży kolatorskiej - znaczny stopień stoczenia figur przez drewnojady, bardzo osłabiona struktura drewna. Po konserwacji przywrócenie historycznego układu – np. figu – ra Jana Nepomucena na konfesjonał, gdzie stała pierwotnie			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania) :

Źródła wydane drukiem :

Schlesisches Urkundenbuch, Bd. I wyd. H. Appelt , Bd.2-6 wyd. W. Irrgang, Köln – Wien 1963 -1998

Regesten zur schlesischen Geschichte. Codex Diplomaticus Silesiae, t. 7 cz. 3, wyd. C. Grünhagen, K. Wutke, Breslau 1898

Poniższe zestawienie archiwaliów dotyczących Bukowej Śl. zostało wypisane z literatury pochodzącej sprzed 1945 r. Czy te akta zachowane - stwierdzenie tego wymaga odrębnej kwerendy :

- Preussische Staatshochbauamt Oels : Akten kath. Kirche Buchelsdorf seit 1933. Akten u. Pläne ev. Kapelle Buchelsdorf 1927/30
- Katholische Pfarrei Lorzendorf (kronika parafialna Woskowic) Proventenbuch von 1731. Kirchenrechng. V. Buchelsdorf 1794-1806. Bauten b. d. Kirche zu Buchelsdorf seit 1846
- Ev.Pfarrei Kaulwitz (Kowalowice): Acten u. Pläne d. ev. Kapelle Buchelsdorf

Dokumentacja w Archiwum Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Opolu :

Wieromiej T., *Ewidencja parku w Bukowej Śląskiej*, 1980 r. sygn. nr inw.

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury) :

Najstarszy znany widok kościoła oraz renesansowego dworu w Bukowej pochodzi z 2 poł. XVIII wieku (1769 r.) – rysunek Fryderyka Bernarda Wernhera w „Topographia Silesiae” IV,fach 113 b, 2 Teil. Dzieła Wernhera znajdują się w Bibliotece Uniwersyteckiej „Na Piasku” Uniwersytetu Wrocławskiego.

Rzut poziomy kościoła oprac. przez dr inż. Wolfganga Bleyla /w : / K. Degen „Bau – und Kunstdenkmäler des Kreises Namslau, Breslau 1939, s. 55

Przedwojenne fotografie niemieckie z archiwum Urzędu Ochrony Zabytków w Opolu

22. Bibliografia :

Braune, Wiese, *Schlesische Malerei und Plastik des Mittelalters*, Leipzig 1926 nr 7

Degen K., Bleyl W., Werbick W., Focke F., *Die Bau- und Kunstdenkmäler des Kreises Namslau*, Breslau 1939, s. 54 - 61

Erhardt, *Presbyterologie* I b 1780, s. 641

Goliński M, Kościk E., Kęsik J. *Namysłów, z dziejów miasta i okolic*” Namysłów 2006, s. 48, 53, 69, 70, 73, 84, 105, 106, 107, 111, 138, 144, 155

Jungnitz J, *Bischofl. Berichte*, I, 1902, s.492

Katalog zabytków sztuki w Polsce, t.7, z.7, Pow.namysłowski, W-wa 1965, s.

Len R, *Namysłowskie peregrynacje śląskiego... Katalog ikonografii ziemi namysłowskiej w dziełach Fr. B. Wernera w zbiorach Biblioteki Narodowej we Wrocławiu*

Lutsch H, *Verzeichniss der Kunstdenkmäler der Provinz Schlesien, Der Kunstdenkmäler der Landkreises der Regierung. Bezirk Breslau*, Bd.2, Breslau 1889

Soffner J, *Kircheneinziehungen des Bistums Breslau*, Schlesisches Pastoralblatt Breslau 1890, s. 137

24. Uwagi różne :

Należy opracować perspektywiczny program konserwatorski dla kościoła, diagnozujący stan techniczny, sygnalizujący problemy i wyznaczający kompleksowo kierunki dróg napraw, remontów, konserwacji i aranżacji.

25. Wypełnił :

mgr Dariusz Stoces
VII – XI 2009 r.

data :

26. Sprawdził

data

27. Załączniki

wkładki nr 1 - 3